

Dialogmöte

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga
S 2019:05

Länsgemensam ledning i samverkan, Region Kalmar
Videomöte 201216

Direktiv: [\(Utredningens direktiv 2019:93 \)](#)

- **Utreda förutsättningarna för en sammanhållen och resurseffektiv god och nära vård för barn och unga och föreslå hur en sådan reform ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt**
- Bedöma hur barn och unga med lättare **psykisk ohälsa** ska kunna erbjudas ändamålsenligt stöd i högre utsträckning än vad som sker i dag, t.ex. genom att det införs en ny vårdinsats inom primärvården
- Föreslå hur en samlad **uppföljning** av barns och ungas fysiska och psykiska hälsa kan utformas som stödjer utvecklingen dels av det hälsofrämjande arbetet för barn och unga både på individuell och nationell nivå, dels av vårdens utformning och innehåll
- I **dialog** med företrädare för regioner, kommuner och enskilda skolhuvudmän främja utvecklingen av en sammanhållen god och nära vård för barn och unga på regional och lokal nivå
- Ta fram underlag som regeringen kan använda i utformningen av en överenskommelse som syftar till att uppnå målet om en **köfri barn-och ungdomspsykiatri**, med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).
- Lämna nödvändiga författningsförslag och säkerställa att de förslag som lämnas särskilt beaktar lagstiftning som behandlar **integritetsaspekter**.

Problembild 1(2)

- Barnpopulationen ökar liksom psykisk ohälsa hos unga. Stress och sjunkande skolresultat.
- Ökad segregation och utsatta grupper som riskerar sämre hälsa.
- Nya överlevare och ökande grupp barn med komplexa behov.
- Ojämnt vårdutbud och varierande stöd i skolan.
- Upptäckt, utredning, insats och uppföljning försenas eller brister.
- Fragmentiserad barn- och ungdomshälsovård (olika aktörer/uppdrag/huvudmän).
- Medikalisering/överdiagnostik alt fel insatser.

Problembild 2(2)

- Koordination och samordning brister när barn har långvariga problem och familjen många kontakter.
- Informationsglapp/stopp, närstående blir informationsbärare.
- Stöd och delaktighet brister för barn och närstående.
- Barn med vissa diagnoser eller problem diskrimineras.
- Kompetens (generell och specialiserad) o kontinuitet brister.
- → **Väntan, stress, otrygghet och ökat lidande/ohälsa hos barn och unga med närstående med påverkan på hälsa, vardag, familjerelationer, skolgång och yrkesliv.**

Börja med barnen – en målbild

- Börja med barnen - stärka det friska, förebygga, tidiga insatser
- Barns och ungas behov och förutsättningar.
- Barnrättsperspektivet
- Barn och ungas egen röst – vad är viktigt?
- God och nära vård – pågående omställningen
- Ett robust samordnat system som samlar sina insatser runt barnet och dess närstående. Bärande delar i ett sådant system definieras.

Genomförande

- Expertgrupp
- Myndigheter och SKR arbetsgrupper och dialoger
- Tagit del av väsentlig mängd rapporter, analyser, sammanställningar och utredningar på området
- Referensgrupper (prof, pat, unga, juridik)
- Fokusgrupp psyk ohälsa
- Dialogresan (kommun/region/nätverk)
- Lärande exempel
- Relaterade utredningar*
- Omvärldsanalys

Expertgrupp unga (n=700)

- Tillit, bemötande, lyssnande, förståelse ungas villkor
- Information o kunskap psykisk hälsa
- Skolstress, normstress
- Kompisar och nära viktiga vuxna
- Skolan och elevhälsan
- Professionalism, ingen väntan,
- Digitala lösningar tillgänglighet, söka vård och hjälp själv.
- Regelbunda “check-ups” och tidig hjälp, se orsak inte symptom.

**”TA PSYKISK HÄLSA
PÅ LIKA STORT ALLVAR
SOM FYSISK HÄLSA!”**

Sammanställning av barns delaktighet i utredningen
”En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (SOU 2019:05)”

Fokus grupp unga med psykisk ohälsa

- Tillit, bemötande, lyssnande, förståelse ungas villkor
- Kunskap, information tidigt
- Digitala lösningar tillgänglighet
- Tydlig enkel väg in
- Samordnad hjälp, delad info
- Uppföljning/hållande, tillräckligt med tid, kontinuitet
- Delaktighet

Analys / rapport Tilia
(n=104(10) unga)

Dialogresan klar – under analys

- Stort intresse för utredningens frågor
- Problembild stämmer
- Intentionerna och spåren överlag helt rätt
- Det finns en pågående utvecklingskraft kring just barn och unga, över gränserna.
- Tidiga samordnade insatser
- Hälsöfrämjande, förebyggande
- Samverkan, för barnet runt barnet
- Psykisk hälsa och barn med komplexa behov.

Primärvård

Specialistvård

Tandv

Soc

Målbild

EMI

UM

BARN- OCH UNGDOMSHÄLSOVÅRD
[MHV BHV UM EMI]

Samverkan runt barnet

VC

Psykisk hälsa

BUP

BUM

Hab

Utredningens samlade spår

- Målbild / kapp
- Ramverk för barn- och ungdomshälsovården – basuppdrag 0-18+
 - Fördjupade insatser, kompetenser, samverkan, ansvar
- Samverkan – individ/vårdgivare/huvudman
 - (S)IP, patientkontrakt, lots, koordinator
 - Samverkan verksamheter, huvudmän inkl skola
- Psykisk hälsa / specialistvård
 - Primärvårdens ansvar
 - Nära tillgänglig specialistkompetens
 - Samordnad specialistvård
- Uppföljning barns hälsa
 - Uppgiftsskyldighet / patientregister
 - Informationsdelning

Dialogfrågor

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga S 2019:05

Dialogfrågor

Om din organisation skulle prioritera barns och ungas hälso- och sjukvård extra mycket under ett års tid - vilka aktiviteter/insatser skulle ni satsa på?

Dialogfrågor

Hur kan vi skapa ett sammanhållet hälsofrämjande och förebyggande system för alla barn och unga under uppväxten?

Dialogfrågor

- Hur ska insatser, ansvar och resurser se ut i den nära vården för barn och ungas med psykisk ohälsa? Vilken roll kan socialtjänst och elevhälsa ha?

Tack!

Kontaktuppgifter till oss:
klara.granat@regeringskansliet.se